

Отже, через ряд карантинів та ізоляцію, викликаних пандемією коронавірусної інфекції, люди з інвалідністю відчують значні перешкоди щодо повідомлення про жорстоке поводження. Додатково погіршують ситуацію негативний вплив ізоляції і страх недовіри до них через інвалідність, страх ігнорування факту насильства з боку служб захисту, а також відсутність достатньої поінформованості стосовно видів насильства та доступу до послуг.

Список використаних джерел

Дані з сайту Міністерства соціальної політики: <https://www.msp.gov.ua/>

Звіт Голови Національної поліції України про результати роботи відомства у 2019 році: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit_2019/zvit-npu-2019.pdf

Arentz, M., Yim, E., Klaff, L., Lokhandwala, S., Riedo, F. X., Chong, M., & Lee, M. (2020). Characteristics and outcomes of 21 critically ill patients with COVID-19 in Washington State. *Journal of the American Medical Association*, 323, 1612–1614. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.4326>

Ferguson, N., Laydon, D., Nedjati Gilani, G., Imai, N., Ainslie, K., Baguelin, M., . . . Dighe, A. (2020). Report 9: Impact of non-pharmaceutical interventions (NPIs) to reduce COVID-19 mortality and healthcare demand. Imperial College of London. Retrieved from <https://www.imperial.ac.uk/media/imperial-college/medicine/sph/ide/gida-fellowships/Imperial-College-COVID19-NPI-modelling-16-03-2020.pdf>

Lund, E. M., Oswald, M. M., Latorre, A., Hughes, R. B., Liston, B., Shelton, R., . . . Powers, L. E. (2015). Developing an internet-based abuse awareness program for men with disabilities. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 58, 131–145. <https://doi.org/10.1177/0034355214522860>

Nosek, M. A., Robinson-Whelen, S., Hughes, R. B., Petersen, N. J., Taylor, H. B., Byrne, M. M., & Morgan, R. (2008). Overweight and obesity in women with physical disabilities: Associations with demographic and disability characteristics and secondary conditions. *Disability and Health Journal*, 1, 89–98. <https://doi.org/10.1016/j.dhjo.2008.01.003>

Onder, G., Rezza, G., & Brusaferro, S. (2020). Case-fatality rate and characteristics of patients dying in relation to COVID-19 in Italy. *Journal of the American Medical Association*, 323, 1775–1776. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.4683>

Oswald, M., Renker, P., Hughes, R. B., Arthur, A., Powers, L. E., & Curry, M. A. (2009). Development of an accessible audio computer-assisted self-interview (A-CASI) to screen for abuse and provide safety strategies for women with disabilities. *Journal of Interpersonal Violence*, 24, 795–818. <https://doi.org/10.1177/0886260508317175>

Petersilia, J. R. (2001). Crime victims with developmental disabilities: A review essay. *Criminal Justice and Behavior*, 28, 655–694. <https://doi.org/10.1177/009385480102800601>

Powers, L. E., Curry, M. A., McNeff, E., Saxton, M., Powers, J. L., & Oswald, M. (2008). End the silence: A survey of abuse against men with disabilities. *Journal of Rehabilitation*, 74, 41–53.

Saxton, M., Curry, M. A., Powers, L. E., Maley, S., Eckels, K., & Gross, J. (2001). “Bring my scooter so I can leave you”: A study of disabled women handling abuse by personal assistance providers. *Violence Against Women*, 7, 393–417. <https://doi.org/10.1177/10778010122182523>

Saxton, M., McNeff, E., Powers, L., Curry, M. A., Limont, M., & Benson, J. (2006). We’re all little John Waynes: A study of disabled men’s experience of abuse by personal assistants. *Journal of Rehabilitation*, 72, 3–13.

Ткаченко П.А., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
polina.tkachenko@ukma.edu.ua
Науковий керівник: **Савчук О.М.**, канд. психол. наук, доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
olena.savchuk@ukma.edu.ua

ПОНЯТТЯ «КІБЕРБУЛІНГ» ТА ЙОГО ВИДИ

Пандемія COVID-19 спричинила широкомасштабне закриття навчальних закладів. Для проведення дистанційного навчання та іншої освітньої професійної діяльності активно почали використовуватися Інтернет-платформи. Хоча світова мережа Інтернет є корисною та ефективною щодо задоволення потреб людини, вона так само може стати зоною небезпеки для тих, хто не обізнаний з правилами менш ризикованої поведінки під час її використання. Найбільш вразливими щодо цього є діти, які, по мірі розвитку інформаційних та цифрових технологій, все частіше потрапляють в ситуації кібербулінгу (Pouria Babvey, 2020).

Загалом, кібербулінг розглядається як «небажана агресивна поведінка серед дітей шкільного віку, що характеризується здійсненням знущань, харасменту та інших дій за допомогою використання мобільного телефону, планшету, ПК тощо» (Chadwick, 2014), «форма переслідування та приниження через віртуальний світ» (Wiley, 2012), «булінг із застосуванням цифрових технологій» (Mohinder, 2020).

Кібербулінг є глобальною проблемою, що впливає на психічне здоров'я, освіту, безпеку та загальний добробут людей у всьому світі. Відповідно до наказу «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» (2020), до наслідків кібербулінгу додають ще фізичні травми, ранню вагітність, проблеми з репродуктивним здоров'ям, антисоціальну поведінку, інфекційні та неінфекційні захворювання, зниження академічної успішності та припинення навчання.

Кібербулінгом вважається досить широкий спектр поведінки кривдника, проте ці дії завжди будуть неодноразовими й орієнтованими на те, щоб образити та налякати дитину. Згідно з Chadwick (2014), існують різні види кібербулінгу, зокрема «неодноразові надсилення образливих та грубих повідомлень у будь-яку годину доби». Такі повідомлення можуть розміщуватися навіть на загальнодоступних Інтернет-платформах, де інші можуть переглядати інформацію, що є досить травматичним для дитини.

Іншими поширеними видами є наклеп та чутки, які розглядають як «розповсюдження неправдивої інформації про іншу особу шляхом її розміщення на веб-сторінці, надсилення іншим за допомогою електронної пошти чи через повідомлення, або розміщення цифрових фотографій людини в Інтернет без її дозволу, а також пересилання особистих повідомлень, відкриття і поширення чийсь таємниці» (Chadwick, 2014).

Також у практиці кібербулінгу використовується «інтернет-бійка» або напружена суперечка з використанням нецензурної лексики у чаті або електронній пошті із застосуванням великих літер, зображень, символів, що додають емоційності. Застосовуються також «маскарад» (видавання себе

за іншу особу, створення фальшивого акаунту з використанням чужого імені, особистого телефону, пошти), «уособлення» (проникнення в обліковий запис електронної пошти чи соціальних мереж, використання інформації про людину для надсилання чи розміщення зловмисних матеріалів для /та про інших людей) (Chadwick, 2014).

Окремої уваги заслуговує ідентифікація кіберпереслідування у вигляді неодноразового надсилання повідомлень, що містять загрози про заподіяння шкоди, залякування, які зазвичай надсилаються через месенджер, електронну пошту. Також дослідник Wiley (2012) виділяє ще один вид кібербулінгу - соціальну ізоляцію, що передбачає навмисні дії з видалення, виключення певної особи із онлайн-групи або чата, до якої вона має приналежність.

Отже, із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій виникло явище кібербулінгу, що проявляється у різних видах як вчинення агресивних дій, погроз, переслідувань за допомогою гаджетів. Найбільш уразливими щодо кібербулінгу є діти через їхню малообізнаність з безпечної поведінки в Інтернеті, тому вони потребують особливої уваги в контексті профілактики потрапляння в такі ситуації.

Список використаних джерел

- Chadwick, S. (2014). *Impacts of Cyberbullying, Building Social and Emotional Resilience in Schools*. Australia: Springer
- Mohinder Singh, D. S. (2020). Influence of cyberbullying behaviour on the academic achievement of college going students. *Journal of Critical Reviews*, 3049-3054.
- Pouria Babvey, F. C.-M. (17 вересня 2020 р.). Using social media data for assessing children's exposure to violence during the COVID-19 pandemic. *Child Abuse & Neglect*.
- Wiley, J. (2012). *Cyberbullying in the Global Playground*. (D. C. Qing Li, Ред.) Blackwell Publishing.
- Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. (24 травня 2020 р.). Отримано з Верховна Рада України. Законодавство України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

Демчик Ю. В., студентка МП-2
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
yulia.demchuk@ukma.edu.ua
Науковий керівник: Савчук О.М., канд. псих. наук, доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
olena.savchuk@ukma.edu.ua

НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ